

Polisen

Lägesbild december 2023

Nationellt Bedrägericentrum, NOA

Informationsklass
ÖPPEN
FÅR SPRIDAS!

- Samtliga statistik exkl.vishing är hämtad från VUP (verksamhetsuppföljning).
- Statistiken är på en aggregerad nivå.
- R12 normalvärde = medelvärdet (brott) är beräknat utifrån ett tolv-månaders rullande medelvärde för att inkludera samtliga säsongsvariationer. De tre senaste åren inkluderar 2020, 2021 samt 2022. Det är ett fast värde som revideras årligen.
- Variation uppstår när en ändring i formen eller position sker, t.ex. säsongsvariation.
- Avvikelse är observationen eller värdet som avviker mycket från andra observationer/värden. Exempelvis tillfällig topp (som kan bero på slumpen också).

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Polismyndigheten anges

Romansbedrägerier

Gärningspersonen inleder en kärleksrelation eller liknande relation med en person, genom fysisk kontakt eller via internet, i syfte att vilseleda till handling som innebär ekonomisk vinning för gärningspersonen, exempelvis att genom olika förevändningar förmå personen att låna ut eller skänka pengar till gärningspersonen och ekonomisk skada för brottsoffret.

Investeringsbedrägerier

Gärningspersonen vilseleder en person att placera kapital i något (till exempel finansiella instrument eller företag) som inte existerar, inte har något värde, har lägre värde än utlovat eller är svårt att värdera, i syfte att ge ekonomisk vinning till gärningspersonen och ekonomisk skada för brottsoffret.

Annonsbedrägerier

Gärningspersonen vilseleder en intresserad köpare genom att via en annons erbjuda en vara eller tjänst till försäljning eller uthyrning. Efter att betalning ägt rum utblir leveransen helt eller så levereras en falsk/felaktig vara. Ett annonsbedrägeri kan även ske genom att gärningspersonen agerar som en intresserad köpare till det som erbjuds via annons, i syfte att komma över det som erbjuds via annonsen utan att betala säljaren, eller genom att betala med falska betalningsmedel.

Kortbedrägerier utan fysiskt kort – CPN

S.k. Card not present. En transaktion (köp, uttag etc.) är genomförd via internet eller på annat sätt, där köparen/den som har kortet/kort-uppgifterna inte är fysiskt närvarande, och där något fysiskt kort inte är synligt, men kortdata används vid transaktionen.

Kortbedrägerier med fysiskt kort – CP

Gärningspersonen använder någon annans fysiska bankkort, betalkort eller kreditkort för att olovligen genomföra köp av vara eller tjänst, alternativt göra uttag av kontanter. Ett kortbedrägeri kan även ske genom att gärningspersonen har kommit över kortuppgifterna.

Bidragsbrott

Bedrägerier som lyder under bidragsbrottslagen, där bedrägeri sker mot myndigheter eller kommuner, såsom tex om en person skickar in en ansökan om tillfällig föräldrapenning till Försäkringskassan avseende vård av sjukt barn, men arbetar som vanligt.

Vishingbedrägerier

Gärningspersonen utger sig via telefon för att vara från olika företag och banker, men även myndigheter eller annan samhällsviktig aktör. De uppringda personerna manipuleras att lämna ifrån sig sina inloggningsuppgifter eller uppmanats att använda sitt Bank-ID och därefter föra över pengarna till ett annat konto. Gärningspersonen kan alternativt skicka sms som uppmanar personerna att ringa gärningspersonen eftersom det påstås pågå bedrägligt beteende mot deras bankkonton. Därefter följs samma modus.

Med fysisk vishing uppger gärningspersonen att det har varit brott eller rån i området och uppmanar brottsoffret att ta fram sina smycken, kontanter och bankkort så att en polis kan komma och fotografera godset. En gärningsperson kommer till brottsoffrets bostad och tar med sig godset.

ID-bedrägerier

Köp/lån/av annan typ s.k. Kreditbedrägeri. Gärningspersonen köper olovligen en vara/tjänst eller tar ett lån, eller liknande, med någon annans identitet (exempelvis namn eller personuppgifter). Även bolag kan användas som låntagare för att sedan sättas i konkurs.

Fakturabedrägerier med kontakt

Fakturabedrägeri som föregåtts av någon form av kontakt med den utsatte, exempelvis genom telefonförsäljning, där fakturamottagaren blir vilseledd att exempelvis ingå ett avtal med avsändaren.

Fakturabedrägerier utan kontakt

Fakturabedrägeri som inte föregåtts av någon form av kontakt med den utsatte, exempelvis genom utskick av oriktig faktura (s.k. bluff-faktura).

Försäkringsbedrägerier

Gärningspersonen har genom sitt agerande fått ersättning för en skada som inte inträffat eller medvetet skaffar sig en högre ersättning vid skada än vad hen är berättigad till, alternativt överdrivit värdet på något som stulits eller gått sönder

Bedrägerier mot äldre eller funktionsnedsatta

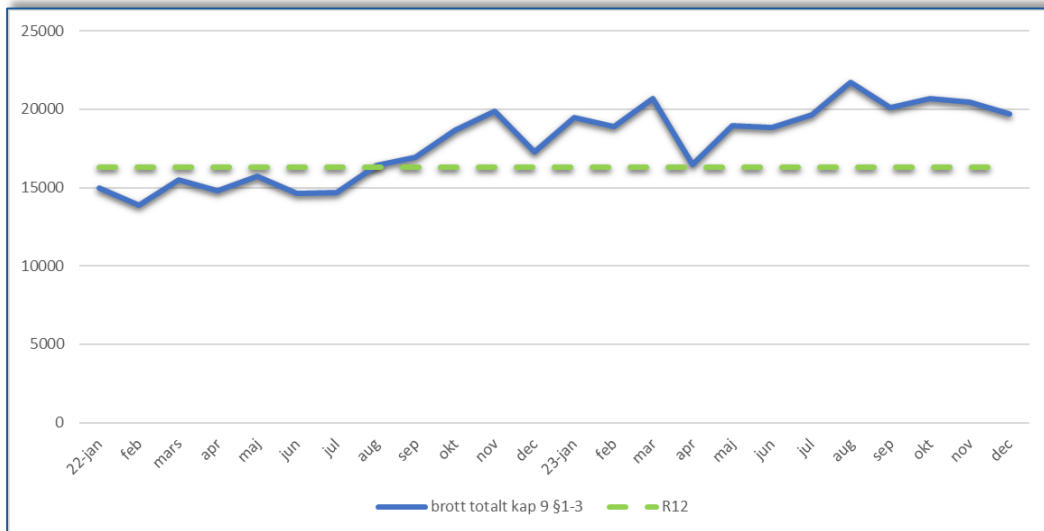
Person som blivit utsatt för brott på grund av hög ålder, eller som uppfattats ha nedsatt motståndskraft till följd av hög ålder, fysiskt eller psykiskt funktionshinder, vilket gärningspersonen har utnyttjat. Med äldre/hög ålder avses generellt sett personer 65 år eller äldre.

*Källor: Brå (2023). Klassificering av brott (exl.vishing och bidragsbrott)

Jämförelse anmälningar om bedrägerier 2022 mot 2023

BROTSTYP	2022 vs 2023
Annonsbedrägerier	+ 6,9 %
Bedrägerier med internationell anknytning	+ 42,2 %
Bedrägerier mot äldre eller funktionsnedsatta	+ 13,4 %
Bedrägerier totalt enl.kap 9	+ 21,9 %
Bidragsbrott	+ 9,7 %
Fakturabedrägerier med kontakt	+ 1,9 %
Fakturabedrägerier utan kontakt	+ 6,2 %
Försäkringsbedrägerier	+ 25,4%
ID-bedrägerier, annan typ	- 12,6 %
ID-bedrägerier, köp	- 40,4 %
ID-bedrägerier, lån	- 30,2%
Investeringsbedrägerier	+ 54,7%
Kortbedrägerier CNP	+ 53,1 %
Kortbedrägerier CP	+ 5,0%
Romansbedrägerier	- 1,0 %
Vishing	+ 36 %

Utvecklingen av bedrägeribrott totalt; kap 9 §1-3

Totalt (jan-dec 2023)

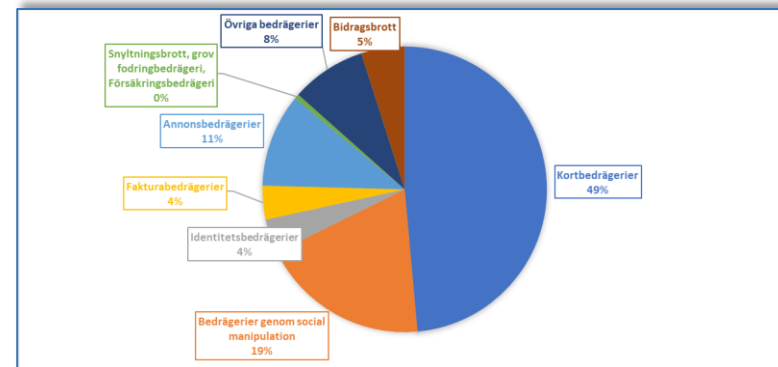
235 665 anmälda brott.

Under december var antalet anmälda brott **4 procent** lägre än föregående månad, men totalt under 2023 har de anmälda bedrägeribrotten ökat med **7 procent**.

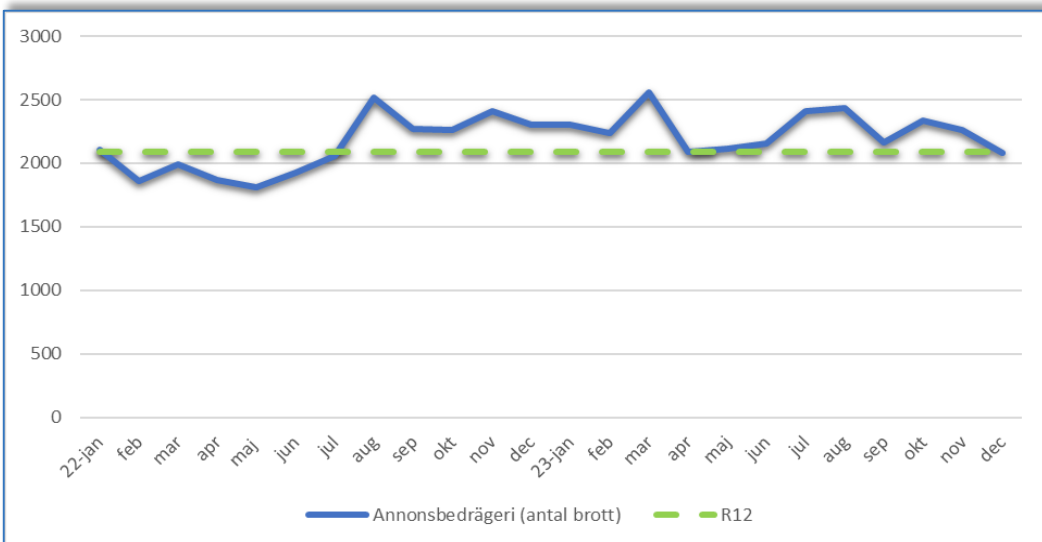
Anmälningar om bedrägerier har från 2022 till 2023 haft en ökning av **21,9 procent**.

Den brottstyp som ökade mest i jämförelse med november var försäkringsbedrägerier med **12 procent**.

Andelen av bedrägerityper

Utvecklingen av annonsbedrägerier

Totalt (jan-dec 2023)

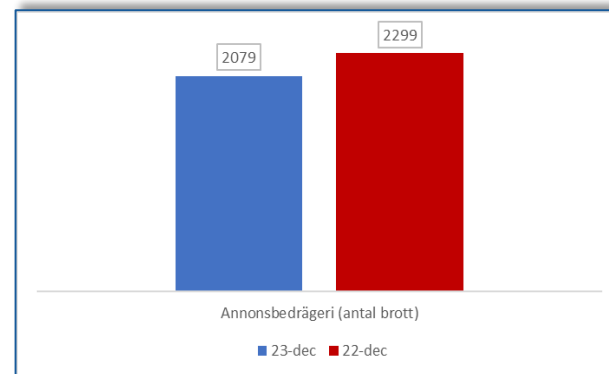
27 141 anmälda brott

Anmälningar om annonsbedrägerier har en nedgång med **8 procent** från föregående månad.

Anmälningar om annonsbedrägerier ökade med **7 procent** från januari 2022.

Under december var det en minskning på **10 procent** jämfört med samma period föregående år.

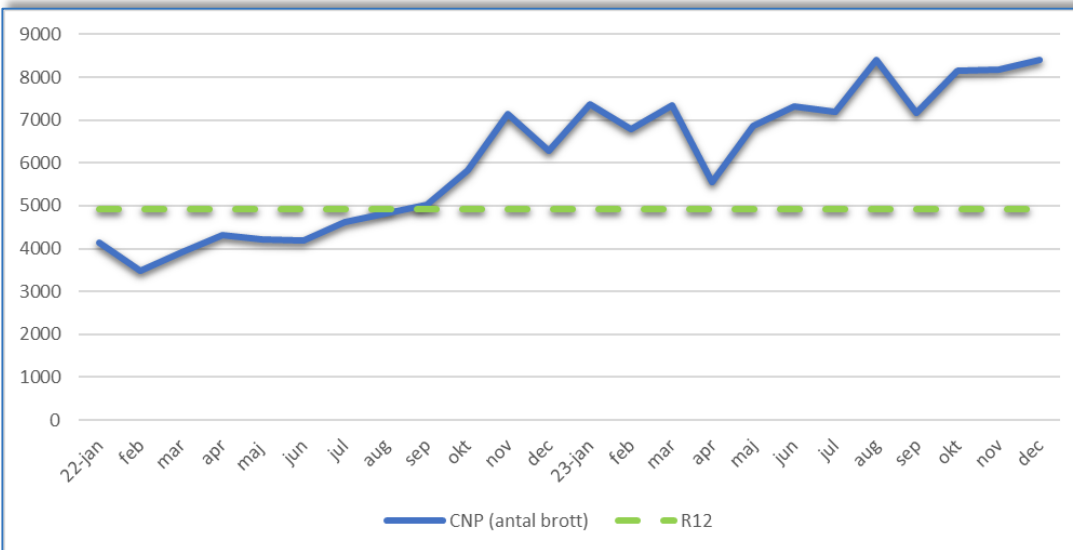
Månadens siffror

Polisen

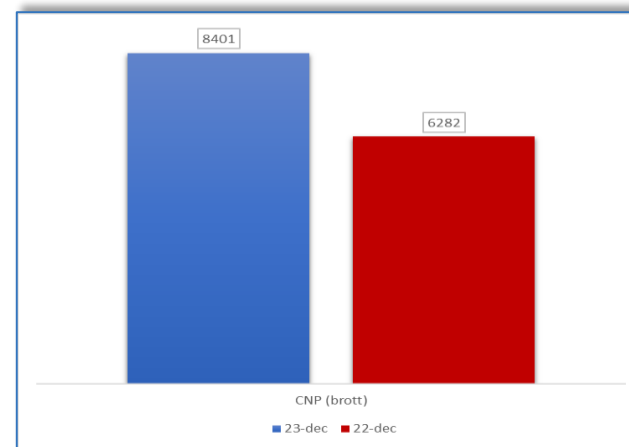
Utvecklingen av kortbedrägerier CNP

Totalt (jan-dec 2023)**88 764** anmälda brott

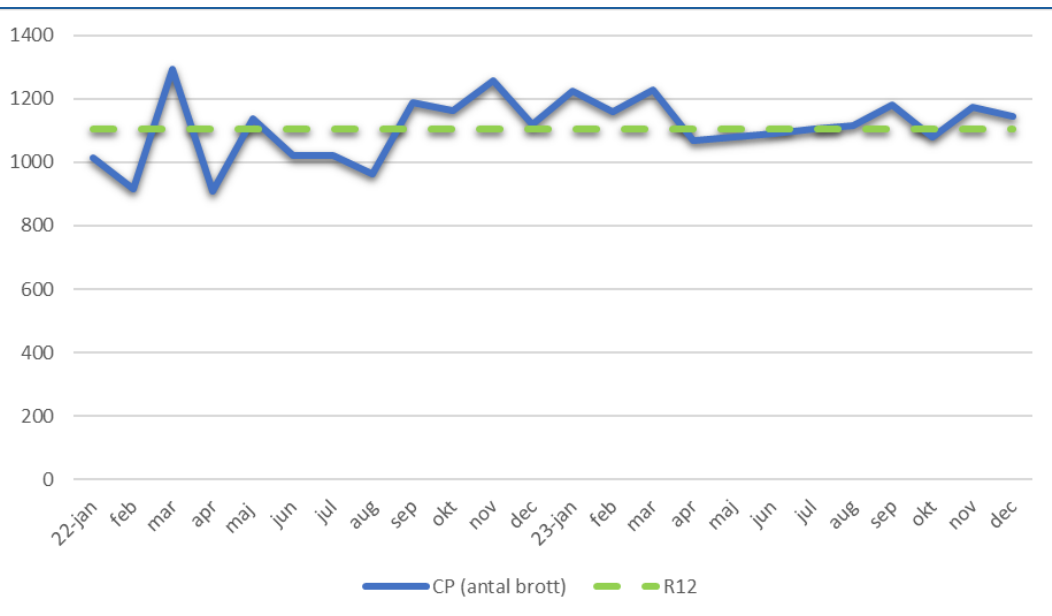
Under december hade de anmälda CNP brotten en svag ökning på 3 procent i jämförelse med november 2023.

Antalet anmälda brott har ökat med **34 procent** jämfört med samma period föregående år.

Månadens siffror

Utvecklingen av kortbedrägerier CP

Antalet anmälda brott har minskat med **2 procent** motsvarande period föregående år.

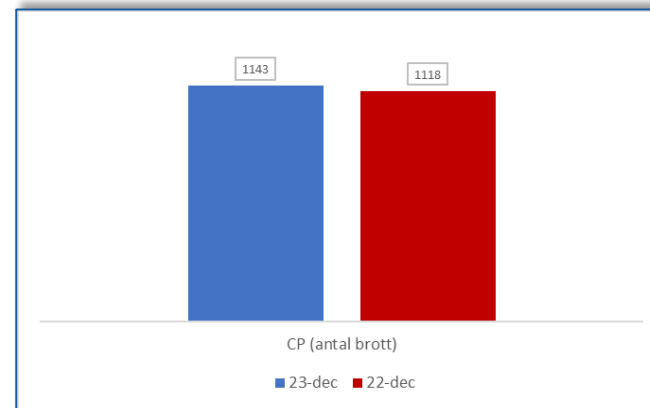
Totalt (jan-dec 2023)

13 647 anmälda brott

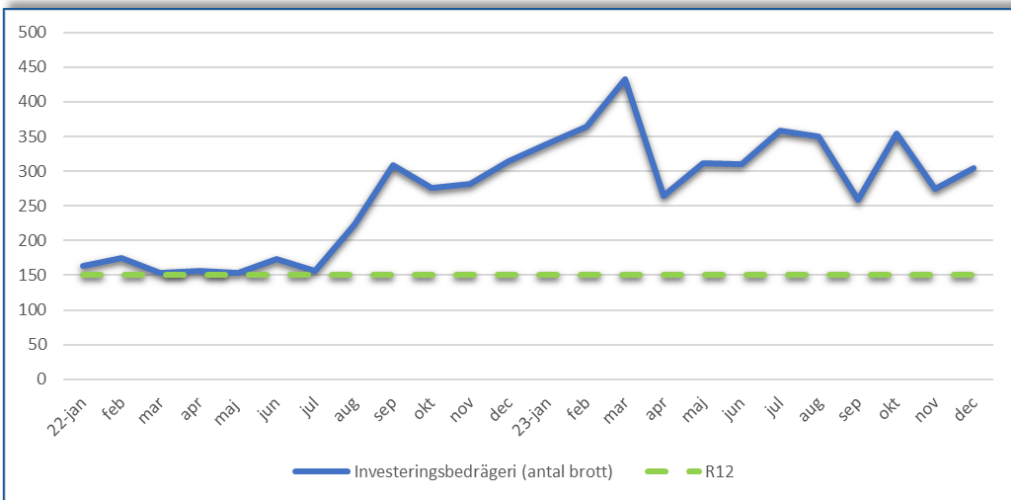
Under december var det en minskning av anmälda CP brott med **2 procent** från föregående månad.

Anmälningarna har gått upp med 5 procent sedan 2022

Månadens siffror

Utvecklingen sedan januari 2022

I jämförelse med föregående år samma period var det en minskning med **3 procent**.

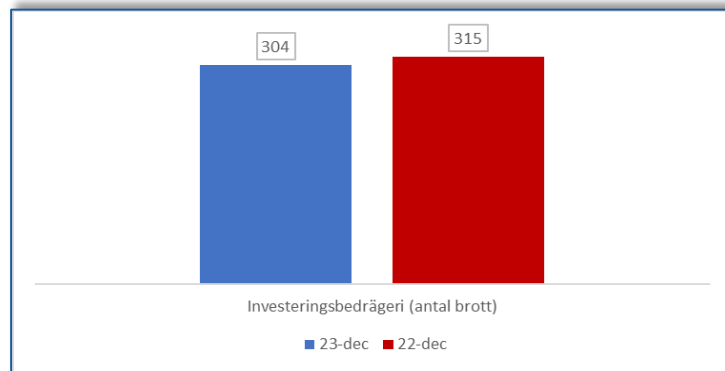
Totalt (jan-dec 2023)

3 921 anmälda brott

Anmälningarna avseende investeringsbedrägerier under december hade en ökning med **11 procent** jämfört med november månad.

Sett till helår så har dessa gått upp med **54,7 procent** i jämförelse med 2022.

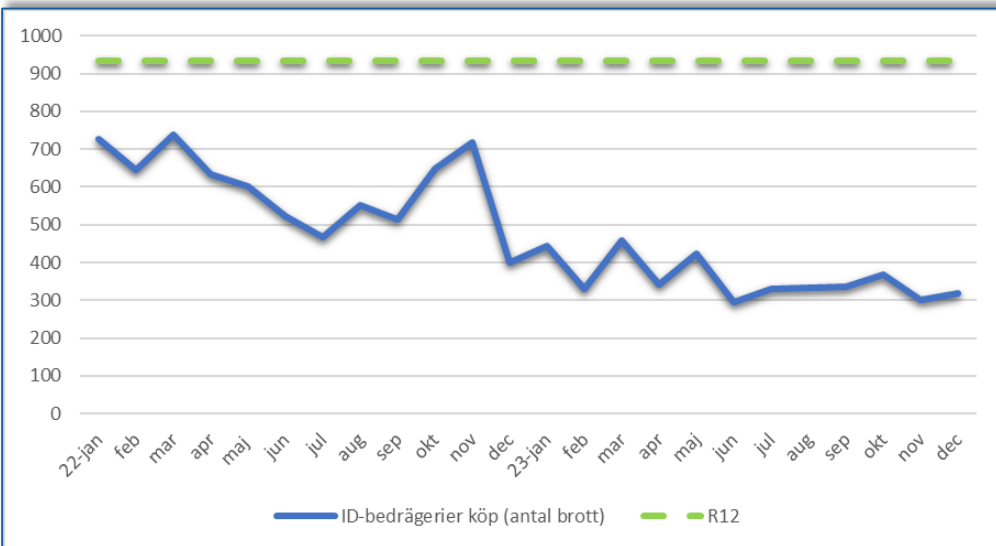
Månadens siffror

ID-BEDRÄGERIER (KÖP)

Utvecklingen sedan januari 2022

Totalt (jan-dec 2023)

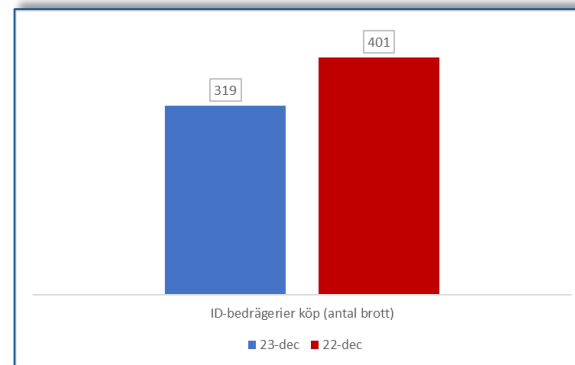
4 279 anmälda brott

Anmälningarna avseende ID-bedragerier (köp) ökade med **6 procent** jämfört med november månad.

I jämförelse med helår 2022 så gick anmälningar ned med **40,4 procent**

I jämförelse med föregående år samma period minskade anmälda brott med **20 procent**.

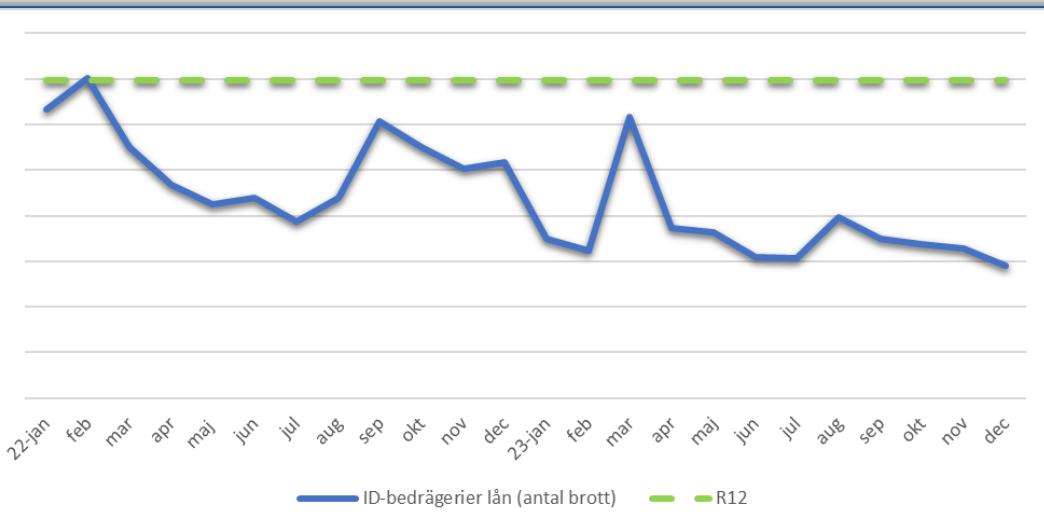
Månadens siffror

ID-BEDRÄGERIER (LÅN)

Utvecklingen sedan januari 2022

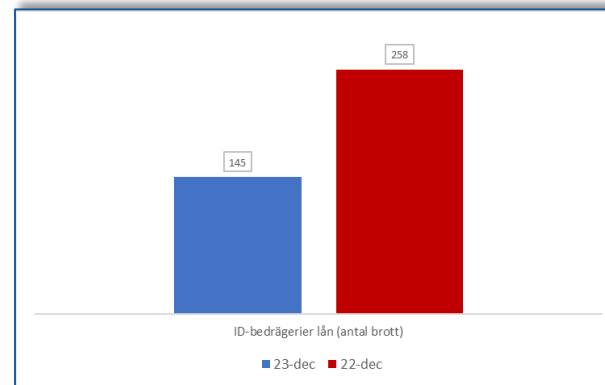
Totalt (jan-dec 2023)

2 171 anmälda brott

Anmälningarna avseende ID-bedrägerier (lån) under december var **12 procent** lägre jämfört med november.

I jämförelse med föregående år samma period minskade de anmälda brott med **44 procent**.

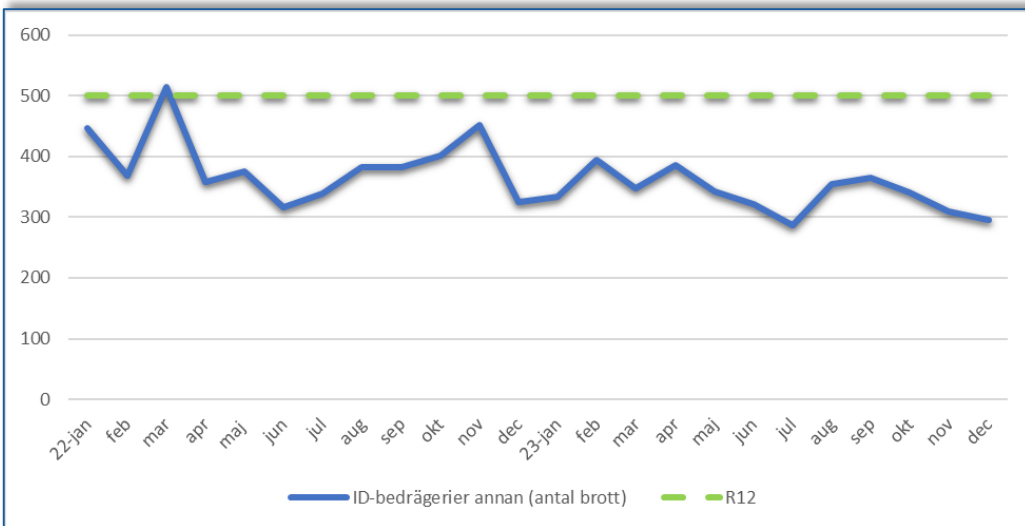
Månadens siffror

ID-BEDRÄGERIER (ANNAN TYP)

Utvecklingen sedan januari 2022

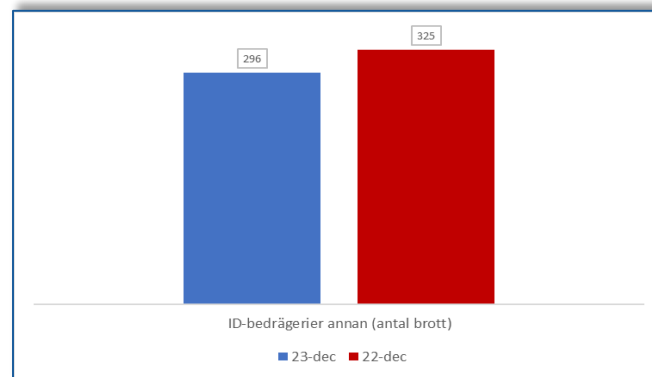
Totalt (jan-dec 2023)

4 074 anmälda brott

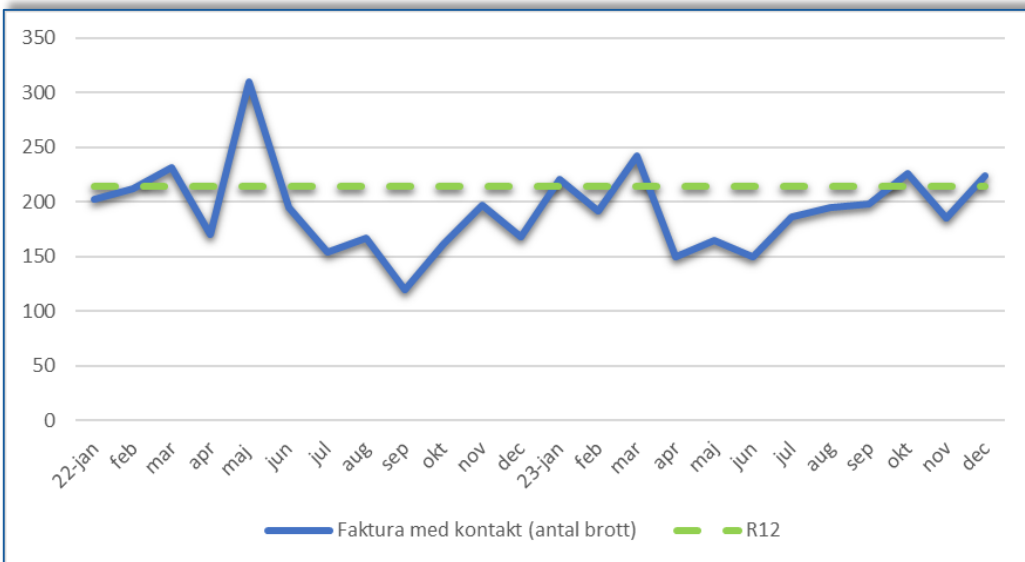
Anmälningarna avseende ID bedrägerier (annan typ) under december hade en minskning med **4 procent** jämfört med november.

I jämförelse med föregående år samma period minskade anmälda brott med **9 procent**.

Månadens siffror

Utvecklingen sedan januari 2022

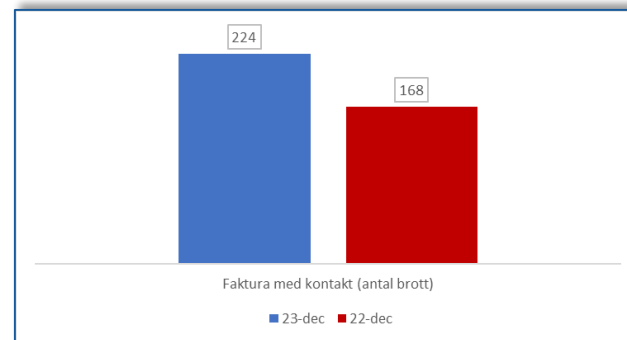
I jämförelse med föregående år samma period ökade anmälda brott med **33 procent**.

Totalt (jan-dec 2023)

2 334 anmälda brott

Anmälningarna avseende fakturabedrägeri (med kontakt) under december hade en ökning på **21 procent** jämfört med november och har därmed åter igen hamnat på R12 normalvärdet för de senaste tre åren.

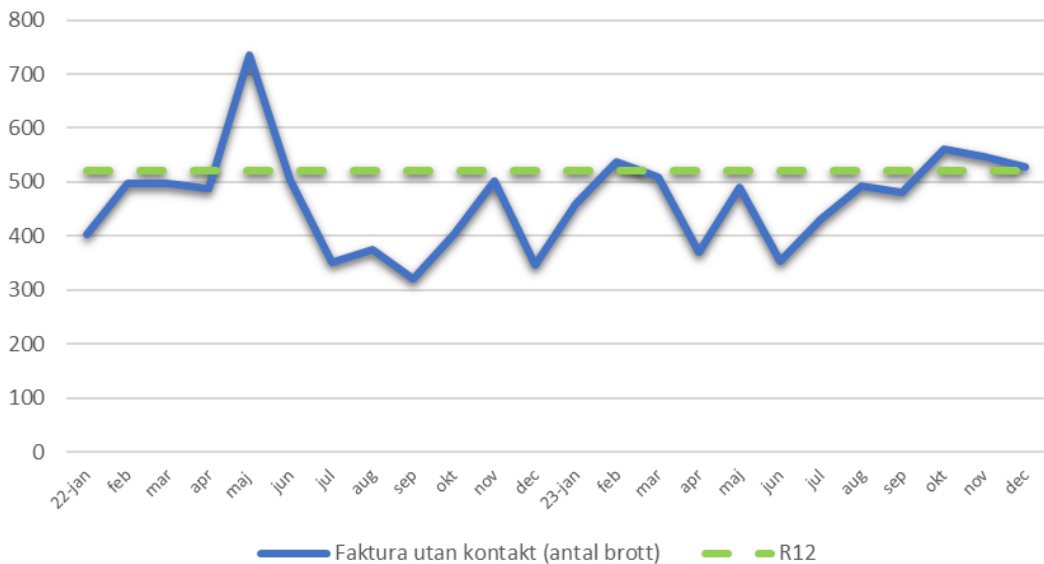
Månadens siffror

FAKTURABEDRÄGERIER UTAN KONTAKT

Utvecklingen sedan januari 2022

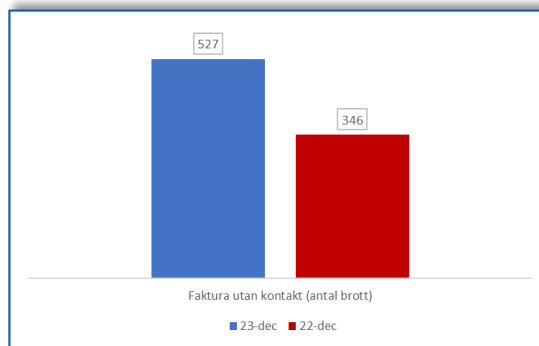
I jämförelse med föregående år samma period ökade anmälda brott med **52 procent**.

Totalt (jan-dec 2023)

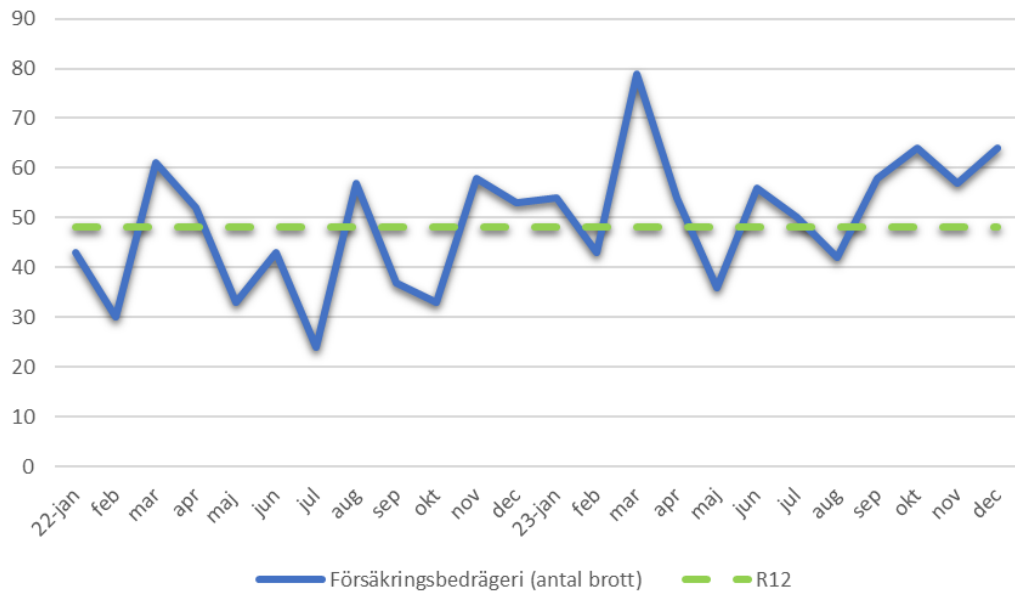
5 758 anmälda brott

Anmälningarna avseende fakturabedrägeri (utan kontakt) under december hade en minskning på **3 procent** jämfört med november månad.

Månadens siffror

Utvecklingen sedan januari 2022

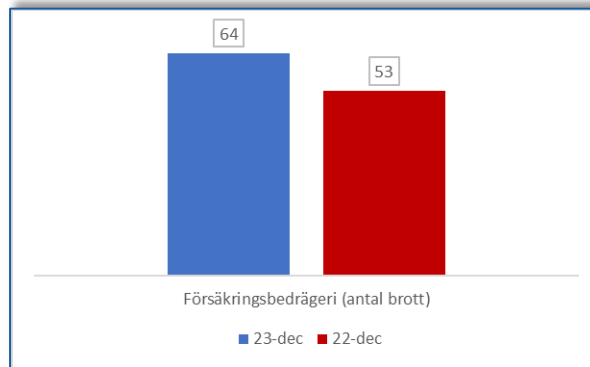
I jämförelse med föregående år samma period var de anmälda brott i december 2023 **21 procent** högre.

Totalt (jan-dec 2023)

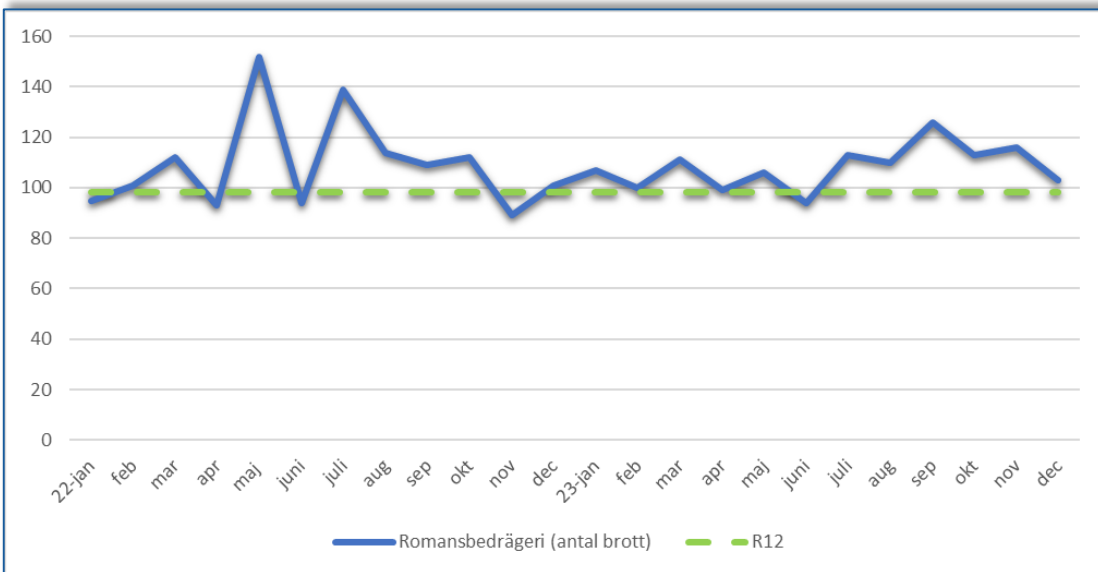
657 anmälda brott

Anmälningarna avseende försäkringsbedrägeri under december var **12 procent** högre jämfört med november.

Månadens siffror

Utvecklingen sedan 2022

Antalet anmälda brott under december låg på nästan samma nivå jämfört med december 2022.

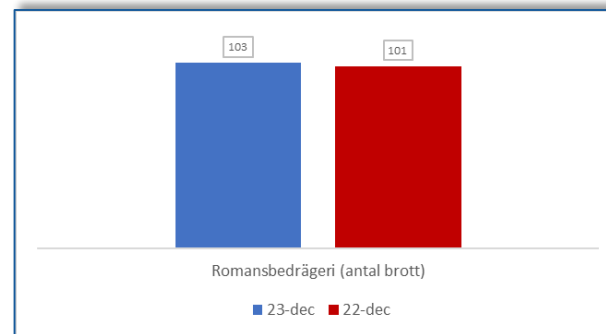
Totalt (jan-dec 2023)

1 298 anmälda brott.

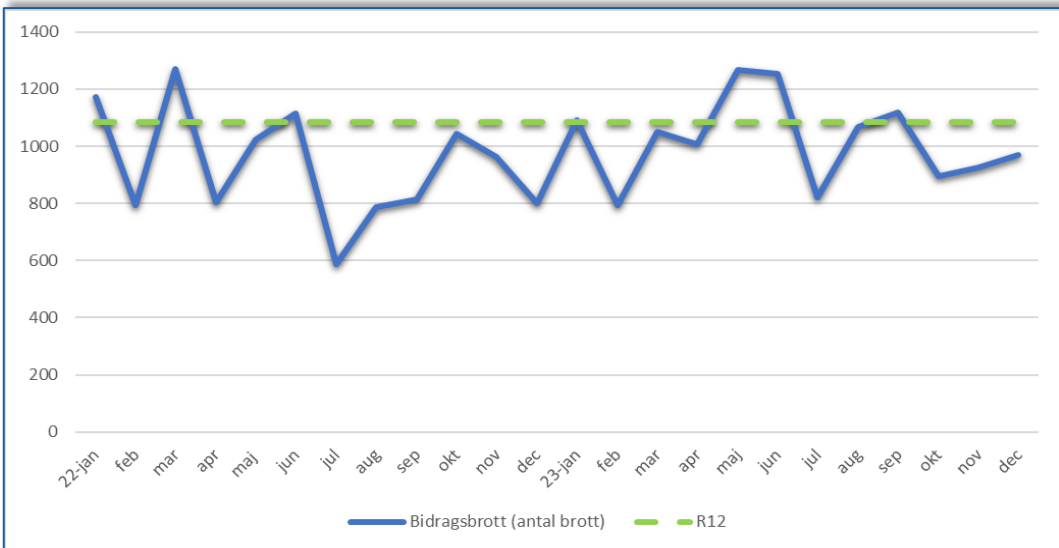
Antalet anmälda romansbedrägeri brott för december 2023 närmare sig R12 normalvärde.

Jämfört med november månad har antalet brott minskat med **11 procent**.

Månadens siffror

Utvecklingen sedan 2022

Totalt (jan-dec 2023)**12 265** anmälda brott

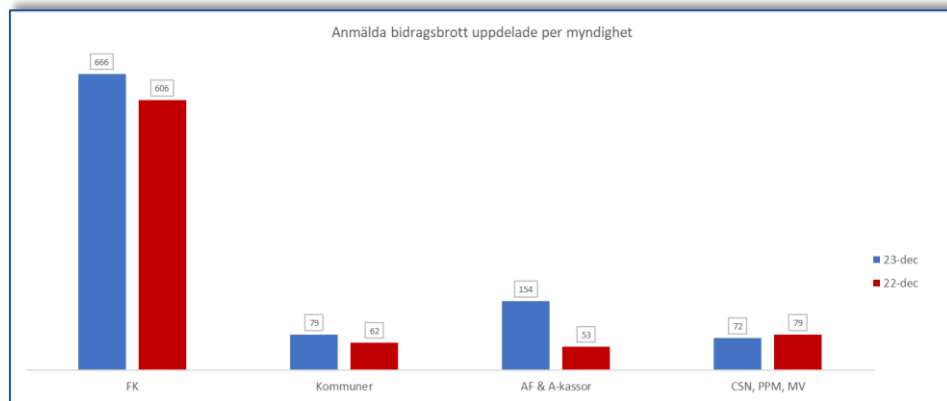
Antalet anmälda bedrägeribrott ökade med **5 procent** jämfört med föregående månad.

Månadens siffror

Det var ett högre antal anmälningar om bidragsbrott som skickades in i december i år jämfört med december föregående år (en ökning med **21 procent**).

Anmälningar om bedrägerier riktade mot Försäkringskassan ökade med **10 procent** jämfört med samma period föregående år.

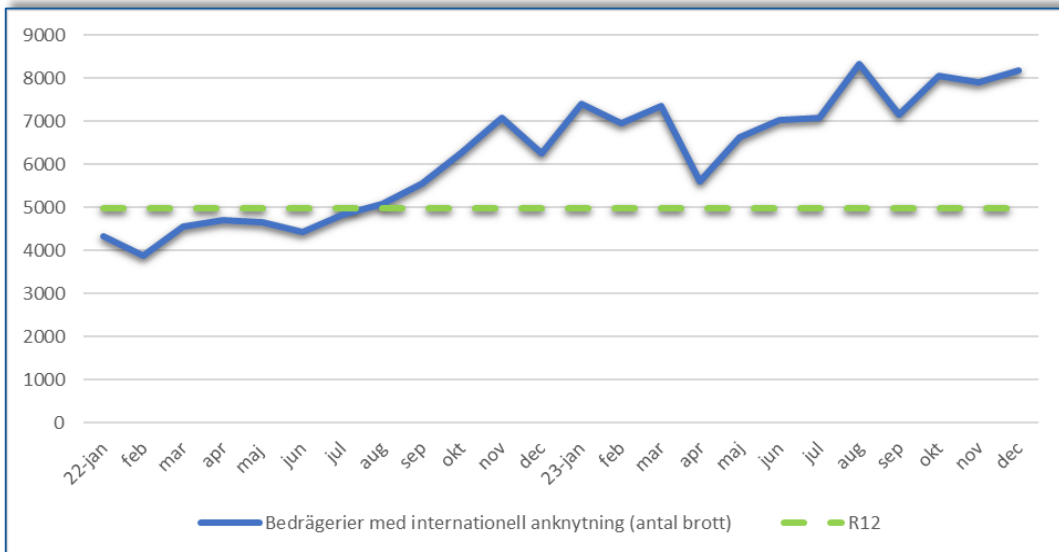
Anmälningar om bedrägerier riktade mot kommuner ökade med **27 procent** under samma period. Även antalet anmälningar från AF & A-kassor ökade med **191 procent** medan samt övriga myndigheter hade en minskning på **9 procent**.

BEDRÄGERIER MED INTERNATIONELL ANKNYTNING

Utvecklingen sedan 2022

Totalt (jan-dec 2023)

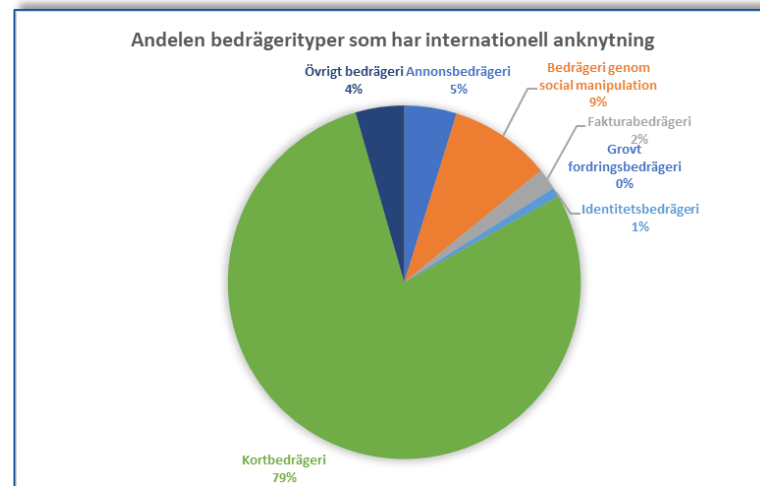
87 652 anmälda brott som har en internationell anknytning.

Antalet brott som anmäldes var **4 procent** högre jämfört med föregående månad.

Det var **39 procent** av samtliga bedrägeri under december som hade en internationell anknytning.

8 177 bedrägeribrott som hade internationell anknytning som anmäldes till polisen under december 2023. Detta utgör en ökning med **31 procent** jämfört med samma period föregående år.

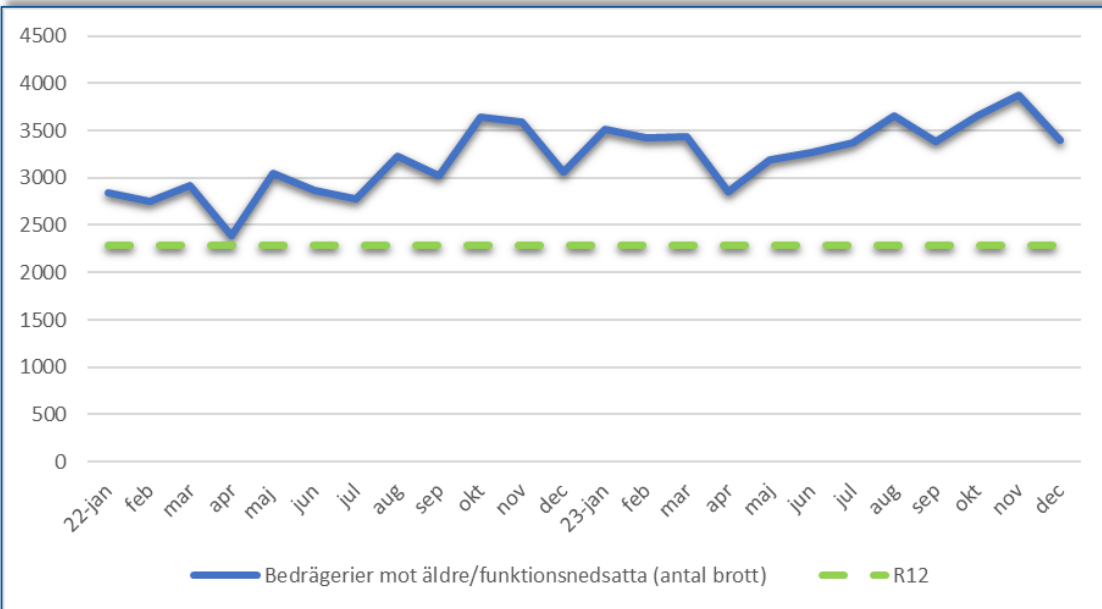
Kortbedrägerier är den brottskategori som har flest ärenden med internationell anknytning. Inom varje kategori kan det variera mellan de olika brotstyperna.

BEDRÄGERIER MOT ÄLDRE ELLER FUNKTIONSNEDSATT

Utvecklingen sedan 2022

Totalt (jan-dec 2023)

40 994 anmälda bedrägeribrott mot äldre eller funktionsnedsatta.

Antalet brott som anmäldes var **13 procent** lägre jämfört med föregående månad.

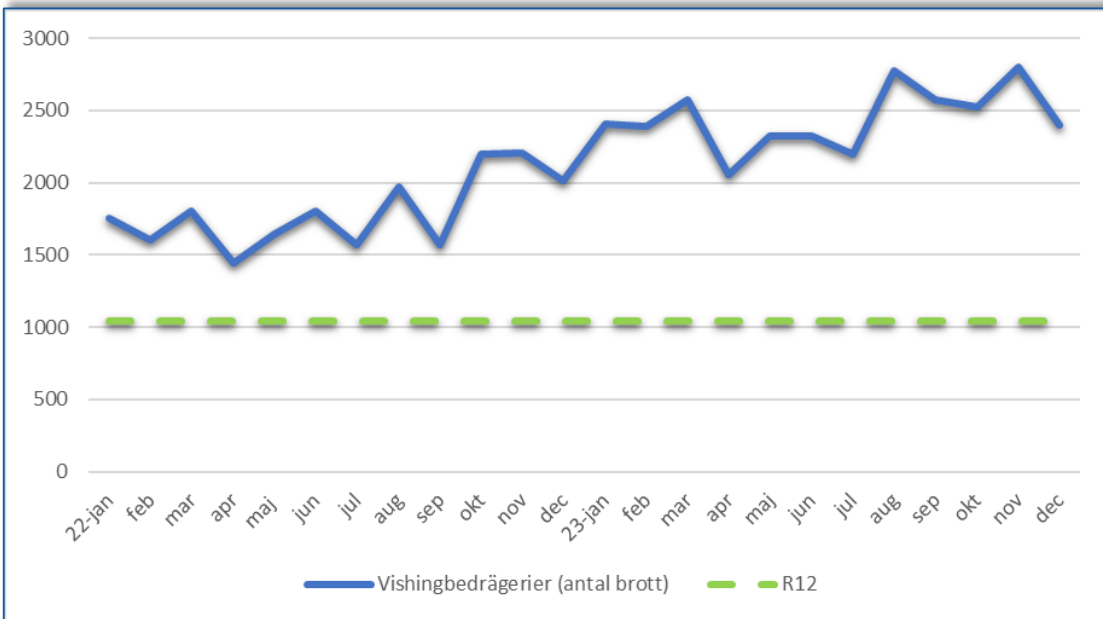
Högst andel av anmälningar avser bedrägerier genom social manipulation. Lägst andel under december månad var annonsbedrägerier.

Under december anmäldes **3 391 bedrägeribrott** mot äldre eller funktionsnedsatta, vilket var en ökning med **11 procent** i jämförelse med samma period förra året.

Månadens siffror

Utvecklingen sedan 2022

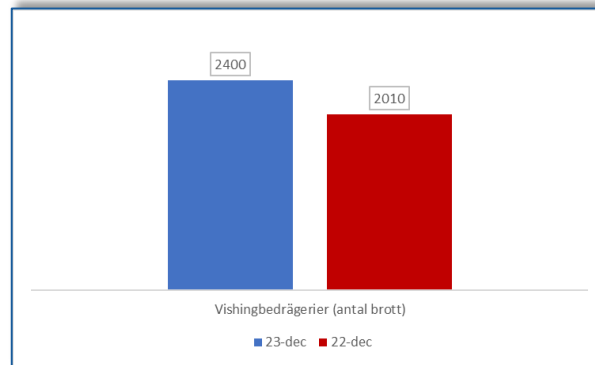
Under december anmäldes **2 400** vishingbedrägerier, vilket var en ökning med **19 procent** i jämförelse med samma period förra året.

Totalt (jan-dec 2023)

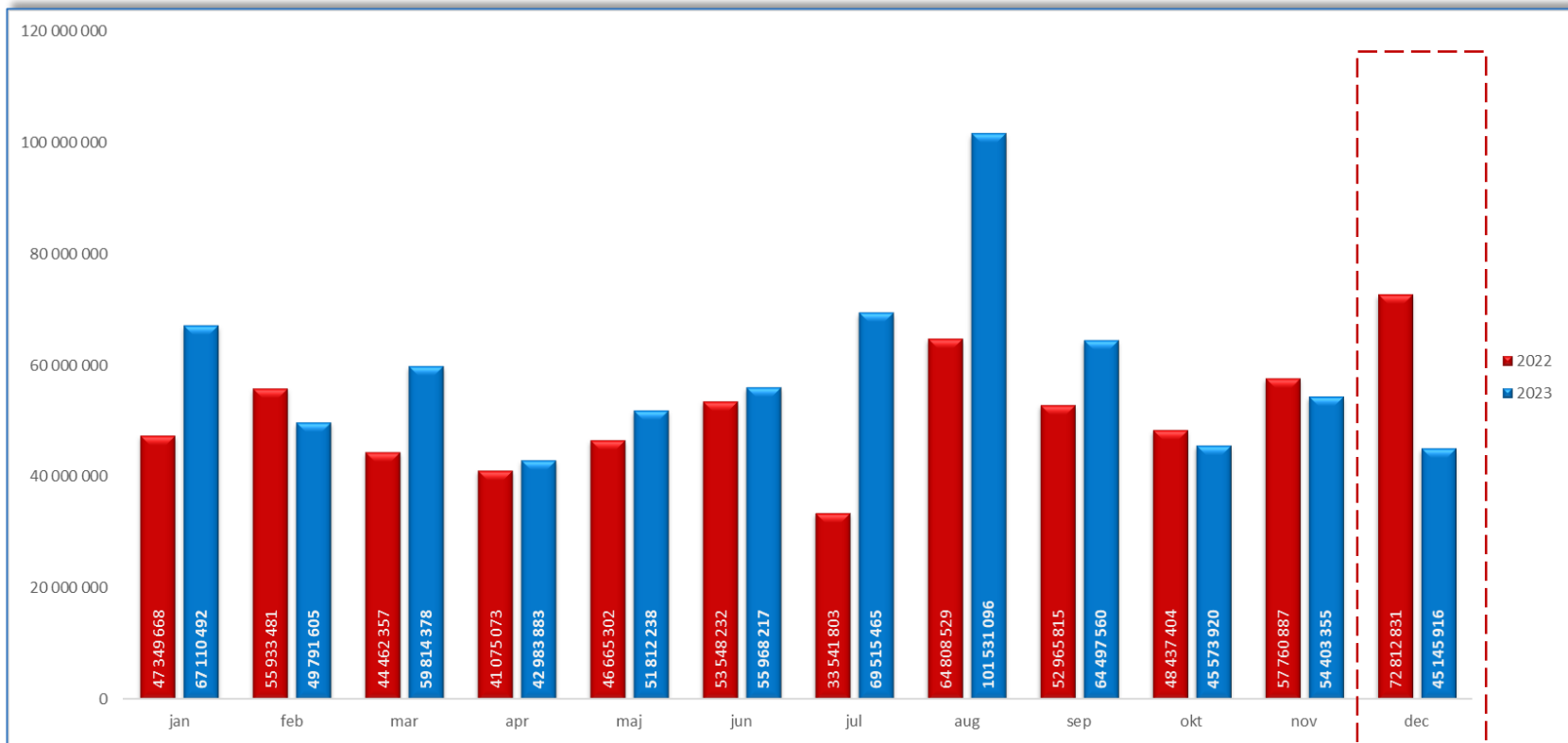
Det har anmälts **29 347** vishingbedrägerier.

Under december var det en minskning av antalet anmälningar med **14 procent** från föregående månad.

Månadens siffror

Brottsvinsterna per månad sedan 2022

- Brottsvinsterna under december uppgick till **45,1 miljoner** kronor. Det är en minskning med **17 procent** från november.
- Vid en jämförelse med december 2022 minskade brottsvinsterna med **48 procent**.
- Brottsvinstsumman för hela 2023 ligger på drygt **708 miljoner** kronor vilket är 14 procent högre än 2022.